

1990 m. ir su nedidelėmis pertraukomis tiriamas iki šiol. Piliakalnio PV ir ŠV papėdėse iširta 13 plotų (daugiau kaip 500 m² bendras plotas). Tyrimais nustatyta, jog piliakalnis buvo apgyvendintas laikotarpyje pr. Kr. Gyvenvietė čia gyvavo iki II tūkst. pradžios. Tyrimų metu ŠR piliakalnio dalyje, karjero pakraštyje buvo aptikta žmonių kaulų. Greta kaulų rastos kelios XVII a. antra puse datuojamos monetos liudija, kad istoriniais laikais piliakalnyje buvo įrengtos kaimo kapinės (žr. *ATL 1990 ir 1991 metais*, t. I, V., 1992, p. 49–51; *ATL 1992 ir 1993 metais*, V., 1994, p. 45–46; *ATL 1998 ir 1999 metais*, V., 2000, p. 93–94).

2006 m. piliakalnio ŠR dalyje, senkapio vietoje buvo iširtas 156 m² plotas 14. 35–70 cm gylyje nuo esamo žemės paviršiaus aptikti 5 kapai: dviejų moterų, dviejų vaikų ir vyro. Kapai išdėstyti šachmatine tvarka dviem eilėmis. Trys mirusieji laidoti be karstų, du – mediniuose karstuose. Kapų duobės orientuotos R–ŠR – V–PV kryptimi. Keturi mirusieji į kapus guldyti veidu į R, vienas – veidu į V.

Archeologinių radinių aptikta nedaug. Kapuose rastos dvi XVII a. antra puse da-

tuojamos monetos (po 1 monetą vyro ir vaiko kape aptiktos galvos–pečių srityse). Monetos labai blogai išsilaikiusios. Vienos moters kape (kapas 1) rastas bronzinis žiedas, užmautas ant kairės rankos bevardžio piršto.

Šalia ploto 14 buvo nuvalytas 10 m ilgio karjero duobės pjūvis. Valant pjūvį aptikti žmonių kaulai ir jų fragmentai. Tikėtina, jog senkapis palei karjero pakraštį tęsiasi R–PR kryptimi. Suardyto piliakalnio išlikusioje dalyje jis gali užimti maždaug 300 m² plotą.

THE OLD CEMETERY AT THE ŠINKŪNAI HILL FORT SITE

In the NE part of the remains of the Šinkūnai hill fort site, which has been excavated since 1990, an area of 156 m² was excavated in 2006. 5 17th century burials were discovered at a depth of 35–70 cm: two females, two children, and one male. The individuals had been buried in rows, both in coffins and without, the majority with their heads to the W. 2 coins and a bronze ring were found in the graves.

KAPČIAMIESČIO SENOSIOS KAPINĖS

Elena PRANCKĖNAITĖ

Kapčiamiesčio senosios miestelio kapinės (L 1038K) yra miestelio Š dalyje, 34 m į ŠV nuo Taikos gatvės. Nuo kapinių į Š ir V yra ariama žemė, į R ir P – sodybos ir pievos. Kapinių teritorija sudaro netaisyklingą penkiakampį. Š kraštinės ilgis – 69 m; ŠR – 36 m, R ribos ilgis – 45 m; P kraštinės ilgis – 80 m; V kraštinės – 65 m. Kapinių teritorijos ŠR ir PR pakraščius riboja ten esančių sodybų ūkiniai pastatai.

XIX–XX a. pradžioje kapinėse laidoti miestelio gyventojai. Kapinių įkūrimo data nėra žinoma. Paskutinio palaidojimo data yra 1909 m., laidota Ablamowiczų šeimos kapavietėje. Per kapinių vidurį iš P į Š eina alėja, kurios viduryje, kapinių centre yra 1831 m. sukilimo dalyvės grafitės Emilijos Pliaterytės (1806–1831) kapas.

Kapinėse iš viso yra išlikę 7 antkapiniai paminklai ar jų fragmentai: E. Pliaterytės ka-

pavietė, du akmeniniai kryžiai, vienas metalinis kryžius, laidojimo rūsūs, paminklinė plokštė ir akmuo be įrašų.

Kapčiamiesčio senųjų miestelio kapinių teritorijoje 2006 m. žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu buvo ištirtas 60 m² plotas. Perkasoje 6 rasti 4 palaidojimai, perkasoje 7, 11 – žemės judinimo darbų metu suardyti 2 kapai. Palaidojimai bei buvusių palaidojimų – suardyto kapų liekanos aptiktos vienoje linijoje, 6 m nuo saugomos kapinių teritorijos ribos. Taip nustatyta, jog kapinių teritorija P dalyje yra dirbtinai sumažinta. Į ŠR nuo saugomos kapinių teritorijos ribos perkasoje 10 taip pat surastas palaidojimas. 2006 m. archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu nustatyta, kad dabartinės kapinių ribos yra netikslios, todėl jas būtina koreguoti.

THE OLD KAPČIAMIESTIS CEMETERY

An area of 60 m² was excavated in 2006 during a field evaluation in the territory of the old Kapčiamiestis city cemetery. In trench 6, 4 burials were found, in trenches 7 and 11, 2 burials disturbed during earth moving work. The burials and the remains of the former burials – disturbed graves were discovered in one line, 6 m beyond the boundary of the protected cemetery territory. It was established that the cemetery territory has been artificially reduced in the S. A burial was also found in trench 10 to the NE of the boundary of the protected cemetery territory. During the 2006 field evaluation in 2006 it was established that the cemetery's current boundaries are inaccurate and therefore it is essential to correct them.

UTENOS SENOSIOS KAPINĖS

Jonas STANKUS, Bronius DAKANIS

2006 m. gegužės mėnesį Utenos miesto senųjų kapinių dešiniojo šoninio ir centrinio takų teritorijoje (tiesiamo vandentiekio trasos zonoje) buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai, kurių metu ištirtos 5 perkastos (1 pav.). Kiekviena jų buvo 1,5x4 m dydžio, bendras plotas – 30 m². Perkastos tirtos iki projekcinio 80 cm gylio ir giliau. Kadangi šiuo vandentikiu vanduo bus tiekiamas tik vasaros metu, tai jo vamzdžiai kloti negiliai.

Tirtose perkasoje gerai išlikusių kapų neaptikta. Tik perkasoje 4 70 cm gylyje aptikti vaiko griaučių fragmentai – 2 šonkauliai ir du kaukolės fragmentai. Perkasoje 5, V pakraštyje, aptiktas tarsi kapo duobės fragmentas. Ka-

dangi duobės pėdsakų už perkastos ribų neieškota, tai liko neaišku, ar tai kapo duobė.

Perkasoje 4 75 cm gylyje rastas Jono Kazimiero 1665 m. šilingas, o šios perkastos P sienoje, 90 cm gylyje, rasta kita moneta – sidabrinis Zigmanto Vazos 1622 m. trečiokas. Šios monetos, matyt, yra iš kapų.

Taigi, atrodo, kad centrinio tako zonoje anksčiau būta kapų (sprendžiant pagal išlikusius vaiko griaučių fragmentus, jau minėtas monetas, karstų vinis), tačiau jie suardyti įvairių perkasimų metu.

Laikotarpiu nuo 1522 iki 1898 m. dabartinės mūrinės bažnyčios aplinkoje buvo statomos, rekonstruojamos net 4 bažnyčios (taip